

Boerderijnummer 5.2.230
Erfnaam erve Groot Aaftink-de Jente
Oudste vermelding 1381
Huidig adres Bovenbergweg 6

Historie boerderij

De boerderij Groot Aaftink, eerder Aveking, Avekyng en Afftinck genoemd, werd voor het eerst vermeld in een lijst van leenmannen in het Oversticht welke opgemaakt werd in 1381. Omtrent Aaftink is het volgende genoteerd:

Albert (Gertruyt Alberts dochter) van den Reve hout in dienstmansstad to Stichts leen Hermans huys to Enther, ende Ludolvinc to Enther, dat Catteler, ende dien tienden over die Eze to Enther smal ende grof, ende voertmeer den tienden tot Elsenne grof ende smal, alse over Odinc, over Aveking, over Aelberinc ende over dat Blomendal ende vor hoer hulde Everd van Bevervorde oere man.

In 1455 werd het goed beleend door Henric Splynter als opvolger van zijn overleden broer Johan.

1475. Schattingsregister.

Aveking 2 s., bet. 3 golden r.g.

Net als vele boerderijen in de Bovenberg was in 1601/1602 ook deze boerderij verlaten: "*Afftinck, tobehoerende Mulert, is woeste, niet bewohnt ende ligt tot vogelweide*".

1675. Vuurstedenregister.

1 vuurstede.

In 1683 wordt bij de 1000e Penning vermeld dat het erve wel onder 30 personen is versplintert. Waarschijnlijk zijn toen de bewoners vertrokken en is zodoende het er naast liggende Klein Aaftink ontstaan.

Groot Aaftink is wel weer als erve voortgezet met nieuwe bewoners.

10-2-1743.

Lucas Aeftinck, gehuwd met Dine Evertinck, koopt een stuk land.

Groot Aeftinck geeft aan voor 1749 te hebben aengegraeven een hooymaet het ..kkeslag daer an een hoekjen hooylant dat bij overslag groot is 4 dagwerk geestimeert op f 22,-.

In 1752 is Jan Aaftink de eigenaar.

In 1761 geeft de vrouw van Jan Aaftink aan het versterf van haar oom Jan Aaftink, nalatende de halvesheid van het plaatsjen Groot Aaftink en 2 mudden land.

In januari 1762 geeft Aeltjen Aaftink, de vrouw van Jan Aaftink, het versterf aan van haar moeye (oma) Maria Aaftink, in december laastleden overleden, nalatende de halvesheid van Groot Aaftink en 2 mudden land.

In 1769 geeft Jan Assink junior aan voor f 1300,- te hebben gekocht van de wed. van wijlen de Scholte Jan Groot Aaftink het huis en annexe landerijen soo hooy- als bouwlandt.

In en andere akte (03-05-1769) wordt vermeld: een hypotheek van 1200 gulden door de fam Bullenaar in Enterbroek verstrekt aan de wed. van Jan Groot Aaftink in Elsen, te weten Aaltjen Hendriksen Huiskes en haar zoon Jan Aaltink jr. gehuwd met Diena ter Haar met als onderpand twee dagwerk hooiland gelegen bij Klein Kolhoop in het Elsenerbroek en het Groote Aaftink met zijn lusten en lasten in de boerschap Elsen gelegen.

De **tienden** groff en smal gaande uyt Aaftinck, daarvan 4 muddle landt, genoemd het Everstucke, bij Warnaar Wissinck in eygendom worden beseeten, gelegen in 't kerspel Rijssen in de boerschap Elsen.

20-2-1718.

Joanna Mechtelt Duys, genoemd Dorth en Henryette Aleyda Duys, genoemd Hoevel, onder hulderschap van Otto Erenst van Hoevel.

1737.

Henriette Aleyda Doys, weduwe van Hoevell tot Wezevelt, met de ledige hand.

17-3-1747.

Jan Harmen van Hoevell, heer tot Wezevelt, na afdracht van het gepleegde verzuim in de leenprocedure tegen wijlen Henriette Aleyda Doys, weduwe Hoevell.

RAO. 54.2 Processtukken rechterlijk archief der stad Goor. Inv.nr. 164.

1755-1757.

Coenraad ter Swaak als lasthebber en rentmeester van de heer Hoevel, heer tot Weseveld en Cretier, eiser ca

Scholte Jannes Aaftink in Elsen, gedaagde.

Betreft stukken inzake vordering tot betaling van achterstallige bloed- of smalle tienden uit de zg. "Aeftincktiende".

13-4-1780.

Jan Harmen van Hoevell, heer tot Weseveld, met de ledige hand.

13-6-1785.

C.W. Bakker, meester-horlogemaker te Goor, als gemachtigde van Jan Herman van Hoevell, heer van 't Weseveld, Cretier, enz., met de ledige hand.

De veestapel in 1811 bestond uit een ruïn, 3 koeien en 2 kalveren.

In 1843 was het erf met 3,7 ha eigendom van Geesken Aaftink, weduwe van Gerrit Nijland. Schoonzoon Gerrit Jan Hegeman werd eigenaar van de boerderij met, dankzij de toedeling bij de markeverdeling, een omvang van ruim 12 ha. In 1875 verkocht Hegeman z'n hele bedrijf. Vooral de naaste bureu verwierven toen het grootste deel van de cultuurgrond. De boerderij zelf met het erf werd aangekocht door Janna Wittenberg, de weduwe van achtereenvolgens Berend Nijhof en Jan Hendrik Strateman en tot dan wonend op pand 5.2.130. Strateman had in de loop van z'n leven 4½ ha grond aangekocht en kreeg van de marke nog eens 9½ ha. Deze 14 ha werd toegevoegd aan de aangekochte boerderij Groot Aaftink waarop toen schoonzoon Willem Voelman ging boeren.

In de schoppe kort aan de weg gelegen is een balk met het opschrift : "14 maart 1859 GH HM 1863"; deze balk lijkt van elders te zijn gekomen.

In 1915 werd hun dochter de weduwe Neihof-Voelman de eigenares van de boerderij. Zij verkocht het bedrijf in 1930 met 8,4 ha grond aan de huidige bewoners de familie Mombarg. Tegelijkertijd bouwden hij en z'n vrouw een nieuw huisje aan het begin van de Plasdijk (JèèntenJenneke, 5.2.335).

Op de boerderij Mombarg werd nog tot omstreeks 1975 geboerd, daarna werd het bedrijf geleidelijk afgebouwd. De boerderij wordt thans "de Jente" genoemd, maar waar deze naam vandaan komt is niet duidelijk geworden.

Bewoners:

► De vroegstbekende bewoner van Groot Aaftink was Egbert Aftink. Van hem zijn in elk geval 8 kinderen bekend. Geseken (*ca. 1635) trouwde in 1655 met Henrik Harmsen Molenkolck. Altien (*ca. 1640) trouwde in 1665 met Arent Tembrink (5.2.250, 'n Teemker). Jan (*ca. 1643) trouwde in 1671 met Jenneken Megelinck (5.2.150); zij kregen de zoon Jan (*1674); vermoedelijk was Jan (*1643) naderhand de eerste bewoner van naastgelegen Klein Aaftink (5.2.240). Rolef (*1646) trouwde in 1679 in Delden met Metjen ter Stege van Hengevelt (zij zouden naderhand Rolef's zuster Altien op 'n Teemker opvolgen). Gerijt werd geboren in 1648. Megtelt (*1651) trouwde in 1678 in Goor met weduwnaar Gerrit ter Stege en jongste zoon Frerik werd geboren in 1653. De zoon Harmen werd de opvolger.

► Harmen Aftink trouwde in 1674 met Arendjen Lenferink (1647-ca. 1675) dochter van Hendrick Lenferink op Lenfert (5.2.180). Arendjen overleed echter al na 1 jaar huwelijk, waarna Harmen in 1676 hertrouwde met het buurmeisje Grietjen ter Hege (*1651), dochter van Jan Mensink/ter Hege (5.2.220). Uit dit tweede huwelijk werden 6 kinderen geboren. Arent (*1676) overleed op jeugdige leeftijd. Jan werd geboren in 1678 (†ca. 1761), Grietien in 1680, Hilleken in 1683, Arendt in 1685 en Egbert in 1688. De zoon Jan werd de opvolger; hij was Scholte van Elsen. Bij de volkstelling van 1748 werd hij genoemd als een ongetrouwd persoon.

► De opvolging op de boerderij in 1748 kwam van het in dat jaar getrouwde paar Jan Boom of Meyer en Aeltjen Huiskes (*1719). Jan was geboren op de boerderij Meyers (zie 5.2.200) en Aeltjen was een dochter van Hendrick Aefting die op Huiskes in Herike (Hericke 3.3.020) woonde, maar was geboren op Klein Aaftink; Aeltjen was een kleindochter van de hierboven genoemde Jan Aaftink (*1643). Van dit paar zijn geen kinderen bekend. Na het overlijden van Jan Boom werd in 1769 de boerderij verkocht aan Jan Assink. Aeltjen hertrouwde in 1777 nog met Gerrit Jan Bekkers uit Herike (Hericke 3.3.120); ze gingen wonen op de boerderij Broekjan (nu Brinkers, Holdijk).

► Eigenaar/bewoner werd dus in 1769 Jan Assink (*1725), zoon van Jan Assink te Elsen, die in 1768 trouwde met Dina ter Haar/Tentjans (*1743), afkomstig uit Rectum. Van hun 7 kinderen overleden er 4 op zeer jeugdige leeftijd. De dochter Willemijna (1778-1849) bleef ongehuwd. De zoon Gerrit Jan (1785-1849) trouwde in 1814 met Jenne Leetink en werd daardoor boer op Groot Letink (5.2.430). Dochter Geesken (*1772) werd de opvolgster.

► Geesken Aaftink (1772-1846) trouwde in 1794 met de van de Biesterij afkomstige Gerrit Nijland (1763-1820), zoon van Jan Nijland op De Kleine Bijsterij. Hij werd hierna Jan Aaftink genoemd. Het paar kreeg 5 kinderen. Oudste zoon Jan Hendrik (1795-1820) overleed op 24-jarige leeftijd. Jannes (1798-1847) bleef ongehuwd en werd 48 jaar. Dine werd geboren in 1805 en overleed jong. Dirk werd geboren in 1811, hij overleed, waarschijnlijk als soldaat, in 1831 in Amersfoort. De dochter Arendine (*1807) werd de opvolgster.

De schöppe van Mombarg in 2008

► Arendine Aaftink (1807-1867) trouwde in 1832 met Gerrit Jan Hegeman (1798-1873) van Lenfert (pand 5.2.180). Uit het huwelijk werden 6 kinderen geboren. Gerrit Hendrik (1835-1915) bleef ongehuwd. Gerritdina (1840) werd slechts 3 jaar, (weer) Gerritdina (*1848) werd 10 jaar. Geesken (1850-1890) trouwde in 1874 met Mannes van de Maat in Rijssen en Jenneken (1852-1928) trouwde in 1876 met de molenaar Gerrit Jan Grevink (zie 5.2.330). Oudste dochter Johanna werd voorlopig de opvolgster.

► Johanna Hegeman (1832-1923) kreeg in januari 1854 een dochter Janna Hegeman, welke echter maar 19 dagen leefde. In maart van dat jaar trouwde zij met Teunis

Slots (1830-1908) geboren te Holten. Het paar kreeg in totaal 10 kinderen waarvan alleen de oudste twee op Groot Aaftink werden geboren. Jan Hendrik werd geboren in 1855 en Gerrit Jan in 1858. Omstreeks 1860 vertrok de familie Slots-Hegeman naar de boerderij de Schutte (5.3.090) aan de "Schooldijk".

► Nadat deze familie was vertrokken en de ouders Hegeman waren overleden, kwam omstreeks 1880 de familie de familie Voelman-Straatman op Groot Aaftink wonen. Willem Voelman (1847-1913) was afkomstig van de boerderij Kötting/de Bé (Marckelo 1.4.070) en in 1877 getrouwd met Janna Straatman (1849-1899) van Straatman (zie pand 5.2.130). Het paar kreeg een levenloos geboren kind en de dochter Jenneken (*1878). Janna's moeder Janna Wittenberg (*1811, Laren) woonde haar laatste jaren ook hier; zij overleed in 1881.

► Jenneken Voelman (1878-1943) trouwde in 1897 met haar buurjongen Hendrik Jan Neihof (1868-1935) geboren op Schöppert (5.2.210). Er werd alleen een kind geboren dat bij de geboorte al was overleden. Het echtpaar Neihof-Voelman vertrok in 1930 naar een nieuw gebouwd huis aan de Plasdijk (JèèntnJenneke, pand 5.2.335).

► Nieuwe bewoners werden toen de leden van de familie Mombarg-Bolink. Frederik Mombarg (1889-1978) was geboren in Eibergen en in 1923 getrouwd met Hendrika Bolink (1898-1976) afkomstig uit Holten. De familie die ook al in Diepenheim had gewoond, was toen afkomstig van de boerderij Baars aan de Worsinkstege (Hericke 3.3.070). Ook Frederiks moeder Reintje Woestenenk (1853-1944) en broer Jan Hendrik (1885-1945) kwamen mee naar Groot Aaftink. Frederik en Hendrika hadden 2 zonen die beide in Herike waren geboren.

Hendrik (1928-1998) vertrok al op jeugdige leeftijd naar zijn kinderloze oom en tante op de boerderij de Ole Sloeze in Diepenheim en trouwde daar met Hendrika Gerritdina Haarman. De oudste zoon Berend Jan werd de opvolger.

► Berend Jan Mombarg (1924-2011) trouwde in 1951 met Johanna Bekkernens (1923-1996) van de boerderij de Preuter uit Holten. Zij kregen alleen de zoon Frederik Albert Mombarg (*1952). Berend Jan die aanvankelijk boer was, werkte na het afbouwen van het boerenbedrijf nog een aantal jaren bij het zuivelbedrijf Berkelstroom in Lochem.

► Frederik Albert Mombarg (*1952) die timmerman werd en werkzaam is geweest bij Roosdom-Tijhuis trouwde in 1978 met Aaltje Johanna (Alie) Rattink (*1952) afkomstig uit Bathmen.

Het paar kreeg 3 kinderen: Martin (*1979) is gehuwd is met de uit Eerbeek afkomstige Anita Kaatman en woont aan de Fokkerstraat in Markelo, Yvonne (*1982) trouwde met Gerald Paalman en vestigde zich in Markelo aan de Burg. Nilantlaan, de jongste zoon Arjan (*1986) is met zijn vriendin Jorien Hegeman (dochter van Mannes Hegeman in Enter) gaan samenwonen aan de Speltstraat.

Buren van de Bovenbergweg in 1969, achter de boerderij Möllman, v.l.n.r.: Hendrika Mombarg-Bolink (*1898), Johanna Gerritdina Bohmer (*1902), Hendrika Johanna Huisken-Daggert (*1928), Gerritdina Wissink-Brunnekreef (*1936), Jenneken Vasters-Platerink (*1913), Berend Jan Mombarg (*1924), Arent Jan Vasters (*1911), Arent Jan Wissink (*1909), Frederik Mombarg (*1889), Jan Willem Nijenhuis (*1950), Albert Huisken (*1925) en Gerrit Jan Wissink (*1937)